

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Táboře rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Veroniky Novotné a přísedících Marie Malé a Mgr. Luboše Jedličky v hlavním líčení konaném dne 28. července 2020

takto:

Obžalovaní

[celé jméno obžalovaného], [datum narození] v [obec], [anonymizováno], trvale bytem [adresa obžalovaného], adresa pro doručování [adresa obžalované a obžalovaného],

HYDROSERVIS-UNION a.s., IČ 28157508, se sídlem Šimanov č. p. 92, 378 02 Stráž nad Nežárkou

jsou vinni, že

- I. fyzická osoba [celé jméno obžalovaného] v postavení jediného jednatele obchodní společnosti HYDROSERVIS-UNION pro s.r.o. (od 27. 12. 2018 HYDROSERVIS-UNION a.s.), tedy jako jediná odpovědná osoba za veškerou činnost této společnosti,
- II. právnická osoba HYDROSERVIS-UNION a.s. (do 27. 12. 2018 HYDROSERVIS-UNION pro s.r.o.), zapsaná v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Českých Budějovicích, která byla držitelem licence na výrobu elektřiny č. 111220683, jednáním obžalovaného [celé jméno obžalovaného], který v postavení jediného jednatele v rozhodné době a míře řídil, vykonával a určoval veškerou ekonomickou a řídicí činnost této společnosti, v rámci její podnikatelské činnosti a ve prospěch této společnosti,

každý z obžalovaných subjektů samostatně:

nejméně v období 1. 11. 2015 do 31. 3. 2018, vyjma měsíce 10/ 2017, prostřednictvím měsíčních elektronických výkazů o výrobě elektřiny, neoprávněně uplatňoval u operátora trhu společnosti OTE, a.s., nárok na podporu formou zeleného bonusu, za elektřinu vyrobenou pomocí obnovitelných zdrojů energie v malé vodní elektrárně [anonymizováno]

- [obec] [anonymizována dvě slova], nacházející se na pozemku parc. [číslo] katastrální území Hamr nad Nežárkou, obec Val, okres Tábor, přičemž za uvedené období fiktivně vykázal u operátora trhu vyrobenou elektřinu o celkovém množství 544,810 MWh, ačkoliv v předmětné době nebyla malá vodní elektrárna [anonymizováno] - [obec] nad [anonymizováno] v provozu a žádnou elektřinu nevyráběla, podpora formou zeleného bonusu byla společností HYDROSERVIS-UNION pro s.r.o. vyplacena, čímž
- III. [celé jméno obžalovaného] (generálie shora) způsobil společnosti OTE, a.s., IČ 26463318, se sídlem Sokolovská 192, 186 00 Praha 8 - Karlín, neoprávněnou výplatou podpory zelený bonus škodu v celkové výši nejméně 1 471 920 Kč,
- IV. HYDROSERVIS-UNION a.s. (do 27. 12. 2018 HYDROSERVIS- UNION pro s.r.o.), IČ 28157508, způsobil společnosti OTE, a.s., IČ 26463318, se sídlem Sokolovská 192, 186 00 Praha 8 - Karlín, neoprávněnou výplatou podpory zelený bonus škodu v celkové výši nejméně 1 471 920 Kč

tedy

fyzická osoba [celé jméno obžalovaného]

v žádosti o poskytnutí dotace uvedl nepravdivé údaje a způsobil takovým činem značnou škodu,

právnícká osoba HYDROSERVIS-UNION a.s. (do 27. 12. 2018 HYDROSERVIS-UNION pro s.r.o.)

v žádosti o poskytnutí dotace uvedl nepravdivé údaje a způsobil takovým činem značnou škodu,

čímž spáchali

fyzická osoba [celé jméno obžalovaného]

zločin dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. c) trestního zákoníku,

právnícká osoba HYDROSERVIS-UNION a.s. (do 27. 12. 2018 HYDROSERVIS-UNION pro s.r.o.)

zločin dotační podvod podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. c) trestního zákoníku, za užití § 7 zák. č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízením proti nim,

a odsuzují se

obžalovaný [celé jméno obžalovaného]

podle § 212 odst. 5 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v délce 26 (dvaceti šesti) měsíců.

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se obžalovanému výkon uloženého trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v délce 4 (čtyř) let.

Podle § 82 odst. 2 trestního zákoníku se obžalovanému ukládá přiměřená povinnost v průběhu zkušební doby podle svých sil uhradit škodu trestným činem způsobenou.

obžalovaná HYDROSERVIS-UNION a.s.

podle § 22 odst. 1, 2 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízením proti nim, k trestu zákazu přijímání dotací a subvencí ve výměře 40 (čtyřiceti) měsíců.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu se obžalovaným [celé jméno obžalovaného] a HYDROSERVIS-UNION a.s. ukládá rukou společnou a nerozdílnou povinnost nahradit

poškozenému společnosti OTE, a.s., IČ 26463318, se sídlem Sokolovská 192, 186 00 Praha 8 - Karlín, škodu ve výši 1 417 920 Kč.

Odůvodnění:

1. Dokazováním v hlavním líčení byl zjištěn skutkový stav tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

I. Důkazní situace

2. Tento skutkový stav byl zjištěn z výslechu obžalovaného [celé jméno obžalovaného] a z výslechu opatrovníka právnické osoby, v souladu s ustanovením § 211 odst. 6 trestního řádu byly čteny úřední záznamy o podaném vysvětlení [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Ve věci bylo provedeno také rozsáhlé listinné dokazování, konkrétně rozhodnutí o stavebních úpravách, výpis z účtu (Sparkasse), zpráva ERÚ, včetně příloh, protokol o kontrole ERÚ, zpráva, včetně kupní smlouvy a dodatků, výpisy z veřejného rejstříku, zpráva, dohoda o užívání malé vodní elektrárny (dále též MVE), plná moc, žádosti o licence povolení, rozhodnutí, odborný posudek, zpráva ERÚ, technická zpráva - elektro část, zpráva OTE a. s., podklady spol. OTE a. s. k vyplacené dotaci (výkazy, přehled výplat dotace), zpráva Městského úřadu Soběslav k MVE [obec], rozhodnutí, manipulační řády, zprávy, stanoviska, protokoly o místním šetření a podklady vydané Městským úřadem Soběslav ve vztahu k MVE [obec], zpráva Povodí Vltavy s. p., zpráva spol. E-ON, smlouvy na dodávku elektřiny a přehledy dodané elektřiny, zpráva katastrálního úřadu, listiny z katastru nemovitostí, článek, včetně fotografií, výpis z veřejného rejstříku, notářský zápis, zprávy k osobě obžalovaného [příjmení].

3. Pro úplnost soud jen dodává, že po dokonání trestné činnosti došlo ke změně právní formy společnosti, a to ze společnosti s ručením omezeným na společnost akciovou, jak vyplývá z veřejného rejstříku. Dále je také na místě doplnit, že obžalovaná právnická osoba je zastoupena opatrovníkem, neboť jedinou osobou v postavení statutárního orgánu je druhý z obžalovaných, který jí však opatrovníka, ani přes výzvu nezvolil.

4. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, řídíce se svým vnitřním přesvědčením založeným na pečlivém uvážení všech okolností případu (§ 2 odst. 6 trestního řádu) a dospěl k závěru, že má k dispozici dostatečný důkazní materiál, který mu dovoluje ve věci rozhodnout.

II. Skutková zjištění

5. Obžalovaný [celé jméno obžalovaného] se k jednání popsanému v obžalobě plně doznal, byť uvedl, že trestnou činnost páchal v období osobní krize, kdy neviděl jiné východisko, jak si zajistit příjem a pokrýt své závazky. V žalovaném období byl jediným jednatelem společnosti a vystupoval jako jediná osoba za ní jednající. Přesné období, kdy se žalovaného jednání dopouštěl, si již nepamatuje, ale je uvedeno v obžalobě a odkazuje na něj. Vodní elektrárnu společnost koupila jako nefunkční, provedla na ní rozsáhlé opravy a na to byl fakticky navázán tento trestný čin. Společnost nebyla schopna splácet úvěr, který si na rekonstrukci vzala, a protože za úvěr ručil jeho bývalý tchán, tak aby nevznikl rozpor v rodině, snažil se celou věc řešit a rozhodl se k tomuto skutku. Ostatně peníze, které takto získal byly použity hlavně ke splácení předmětného úvěru. Do října 2015 elektrárna elektřinu skutečně vyráběla, po tomto datu již nikoli. Od listopadu 2015 MVE již elektřinu nevyráběla, pokud byla v provozu, tak se jednalo o jednotky kWh a byla použita pouze pro vnitřní účely. Po rozvodu pak začal situaci řešit jednáním o prodeji elektrárny, který se ale táhl cca 4 roky, situace se stala kritickou. V souvislosti s prodejem bylo nezbytné dořešit veřejnoprávní povolení a což zpožďovalo nejen jednání, ale také, načerpání hotovosti“. Distributorovi sítě pak fiktivní dodávky účtoval v žalovaném období tedy do března 2018, vyjma jednoho měsíce. Účtování této dotace probíhá formou elektronických výkazů.

6. Obžalovaný dále doplnil, že aktuálně řeší s poškozenou náhradu škody, podal oprávněné výkazy a čeká na jejich zúčtování. Náhradu škody si představuje v měsíčních splátkách po 50 000 Kč.

7. I právnická osoba se k věci prostřednictvím svého opatrovníka vyjádřila – odkázala na výpověď druhého z obžalovaných, který byl a je jediným členem statutárního orgánu a současně také jediným vlastníkem společnosti.

8. Doznání obžalovaného [příjmení] pokládá soud za věrohodné, koneckonců obžalovaný je zcela usvědčován listinnými důkazy, které samy o sobě poskytují soudu dostatečný podklad pro rozhodnutí. Již na úvod však soud považuje za nezbytné zdůraznit, že je zcela nadbytečné podrobně rekapitulovat obsah provedených listinných důkazů, neboť zjištění z nich jsou zcela nepochybná, plně v souladu s doznáním obžalovaného, ale také vzájemně. Soud tedy níže jen stručně shrne zjištění, která z provedených listinných důkazů učinil.

9. Za zcela stěžejní lze považovat listiny přeložené energetickým regulačním úřadem (ERÚ) a z nich pak soud pokládá za nejvýznamnější sumarizaci vykázané výroby elektřiny a následně její porovnání s dodávkami do sítě. Již jen z těchto listin vyplývá, že v inkriminovaném období elektrárna nedodávala do sítě žádnou elektřinu a je vyloučena, aby veškerou vyrobenou elektřinu spotřebovala. Z měsíčních výkazů z vyúčtování zeleného bonusu předloženého obžalovanou společností poškozené, je zřejmé, že obžalovaná vykazovala fiktivní výrobu elektřiny v celkovém objemu 544,810 MWh. Na základě předložených výkazů, které však byly nepravdivé, jí byl vyplácen tzv. zelený bonus, a to v částce 1 471 920 Kč. Výše neoprávněně poskytnutého zeleného bonusu je zřejmá nejen ze sdělení poškozené a jejích výkazů, ale také z výpisu účtu obžalované společnosti. Z výpisu z účtů také vyplývá, že jediným disponentem účtu společnosti byl druhý z obžalovaných [celé jméno obžalovaného].

10. Další listiny se pak vážou k samotnému provozu MVE [obec] soud má k dispozici nejen licenci udělenou ERÚ, ale také další listiny, které se vážou k proběhlým kontrolám ERÚ či Městského úřadu v Soběslavi jako vodoprávního a stavebního úřadu a také rozhodnutí o nakládání s povrchovými vodami (povolení bylo skutečně vystaveno až 15. 1. 2019) a následně z 14. 3. 2019 také povolení zkušebního provozu. Z těchto listin je tak zřejmé, že ačkoli MVE [obec] měla povolení k provozu od ERÚ, dalšími veřejnoprávními povoleními již nedisponovala, resp. získala je až následně, poté co byla prodána novému nabyvateli, [jméno] [příjmení]. Ostatně právě právní vady předmětu koupě - MVE [obec], spočívající absencí všech potřebných veřejnoprávních povolení byly důvodem dlouhých jednání o uzavření kupní smlouvy. První kupní smlouva totiž byla uzavřena již v roce 2015, ale nikdy nebyla vložena do katastru nemovitostí, ke změně vlastníka totiž došlo až v únoru 2019 novou smlouvou o převodu, v níž je také citelně snížená kupní cena.

11. Skutečnost, že MVE nebyla v provozu, však nedokládají jen výše uvedené listinné důkazy, ale také svědectví vyslechnutých svědků a listinné důkazy vztahující se k opravě jezu, která probíhala v roce 2017 a v té době byl tok řeky odkloněn a elektřinu tak z objektivních důvodů ani vyrábět nemohla, není bez zajímavosti, že toto období se nikterak neprojevovalo ve výkazech elektřiny dodávané do sítě oproti jiným obdobím, kdy elektrárna elektřinu objektivně vyrábět mohla.

12. Svědek [příjmení] navíc uvedl, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného] si z elektrárny vyklidil poslední věci v září 2016, od té doby do objektu MVE nedocházel. On sám se zde pohyboval již od prvních jednání o koupi, od října 2015 a do jara 2016 sem dojížděl 2 - 3krát měsíčně. V období od 2016 - 2018 elektrárna nebyla v provozu, nedisponovala potřebnými povoleními a navíc zde byly i technické vady na zařízení, což bylo ostatně důvodem táhnoucích se jednání o prodeji. Svědek také poukázal, že v době opravy mostu, jezu a nízké hladiny vody nemohla být v provozu z objektivních důvodů.

13. To ostatně doplňuje i svědek [příjmení], který při opravě mostu vykonával dozor, jenž rovněž uvedl, že po dobu opravy mostu elektrárna v provozu nebyla. Shodně hovoří i správce nedalekého tábořiště, [jméno] [příjmení], který viděl, že by byla elektrárna v provozu naposledy v roce 2015, nebo 2016.

14. A konečně i svědkyně [příjmení], úsekový technik povodí Vltavy, uvedla, že si MVE [obec] byla v provozu v polovině roku 2015, předtím probíhaly na elektrárně rekonstrukční práce a také proběhly vodopravní a stavební dozory, během nichž byl obžalovaný [celé jméno obžalovaného] poučen o povinnostech v souvislosti s legalizací provozu. V červnu 2015 proběhlo v MVE šetření, jehož výsledkem byla pokuta (neoprávněné úpravy koruny hráze). Po tomto datu však již elektrárnu v provozu neviděla, přestože se zde pohybovala v souvislosti s prováděním rekonstrukce jezu, ostatně při jedné z etap rekonstrukce, byl tok řeky odkloněn od objektu MVE a elektrárna tak v provozu být ani nemohla.

15. S ohledem na výše rozebrané důkazy soud uzavírá, že nemá pochyb o průběhu skutkového děje, jak je popsán ve výroku rozhodnutí, a to včetně období jeho spáchání. Nad rámec popisu skutku pak k námitce obžalované společnosti doplňuje, že fakt, že neoprávněně vyplacený bonus byl získán a následně užít ve prospěch společnosti hovoří nejen výpisy z účtů obžalované, ale především spoluobžalovaný, který výslovně uvedl, že tyto prostředky byly majoritně použity na úhradu úvěrů spojených s rekonstrukcí MVE.

III. Právní posouzení

16. Po právním posouzení ve výroku popsaného jednání soud konstatuje, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného] i právnická osoba spáchali každý samostatně zločin dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. c) trestního zákoníku, resp. zločin dotační podvod podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. c) trestního zákoníku, za užití § 7 zák. č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízením proti nim, neboť v žádosti o poskytnutí dotace uvedl nepravdivé údaje a způsobil takovým činem značnou škodu.

17. K naplnění znaků skutkové podstaty soud nad rámec zákonné definice jen doplňuje, že je zcela nepochybné, že jednáním obžalovaných vznikla značná škoda, neboť ve smyslu § 138 odst. 1 trestního zákoníku se značnou škodou rozumí škoda ve výši nejméně 500 000 Kč, což je v tomto případě bezezbytku naplněno, naopak neodvedená částka daně z přidané hodnoty činí takřka 1 500 000 Kč. Tato částka je pak tvořena neoprávněně vylákanou dotací.

18. Nad rámec výše uvedeného a výhradně k argumentaci obhajoby právnické osoby soud dodává, že jednání obžalovaného [příjmení] je jí plně přičitatelné, neboť koncepce právnické osoby v českém právním řádu je postavena na teorii fikce, tedy právnická osoba je vytvořena jako fiktivní konstrukt, který projevuje vůli výhradně jednáním svého osobnostního substrátu, tedy v tomto případě jednatele (trestnou činnost páchala právnická osoba ještě ve formě společnosti s ručením omezeným). Jednatel tak nejen vykonává, ale i vytváří vůli právnické osoby a ta je za jeho jednání plně odpovědná, ostatně toto jednání je právním řádem vnímáno nikoli jako samostatné jednání jednatele, ale jako jednání právnické osoby. V tomto případě sice nelze oddělit jednání právnické osoby od jednání jejího statutárního orgánu, nicméně z hlediska trestního práva je nezbytné vnímat rozdíly mezi postavením obou osob. Jednatel, jako fyzická osoba, totiž svým jednáním uvedl v omyl poškozeného tím, že vyúčtoval tzv. zelený bonus na nikdy nevyrobenou elektrickou energii z obnovitelných zdrojů. Právnická osoba, jednajíc svým statutárním orgánem, pak rovněž uvedla v omyl poškozeného tím, že vyúčtoval tzv. zelený bonus na nikdy nevyrobenou elektrickou energii z obnovitelných zdrojů. Byť fakticky se jedná o totožné úkony a z vnějšího pohledu jsou jen obtížně oddělitelné, aplikuje-li soud důsledně úpravu § 8 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, tak jednání statutárního orgánu je jí přičitatelné, pokud tato osoba jednala v zájmu nebo ve prospěch právnické osoby a tímto jednáním spáchala protiprávní čin. O naplnění této premisy nelze pochybovat, ostatně již jen ze zákonné definice je zřejmé, že se jedná de facto, velmi zjednodušeně řečeno, se slovy teorie pohybuje takto

definovaná odpovědnost již v rovině objektivní odpovědnosti s vymezenými liberačními důvody, což je dáno právě povahou entity právnické osoby jako právnické konstrukce bez reálné možnosti vlastní tvorby vůle. K námitce toho, zda jednání obžalovaného [příjmení] bylo ve prospěch právnické osoby nelze pochybovat. Veškerá vyplácená podpora směřovala na účet obžalované a byla použita mimo jiné i na splácení dluhů vázoucích na majetku společnosti, konkrétně MVE [obec].

19. K otázce zavinění pak soud dodává, že v případě obou obžalovaných je jejich jednání jednáním úmyslným, a to dokonce ve formě úmyslu přímého ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, neboť dotaci získat chtěli, ačkoli věděli, že na vyplacení tzv. zeleného bonusu nemají nárok.

IV. Druh a výměra trestu

20. O druhu a výměře trestu soud rozhodoval podle zásad uvedených v ustanovení § 39 trestního zákoníku a posoudil existenci polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ustanovení § 41 a § 42 trestního zákoníku a dospěl k následujícímu závěru. V případě právnické osoby též k ustanovením § 14 a následujících zákona o odpovědnosti právnických osob.

21. Obžalovanému [příjmení] polehčuje doznání, které soud hodnotí jako upřímné, byť si je vědom, že i bez doznání obžalovaného by byla jeho vina bezesbytku prokázána provedenými listinnými důkazy. Jako upřímnou hodnotí soud i projevenou lítost, zejména proto, že je doprovázena reálnými kroky k náhradě škody. Obžalovanému polehčuje také jeho dosavadní bezúhonnost, byť soud si je vědom, že obžalovaný nečelí důsledkům svého chování v rámci trestního řízení poprvé. Nicméně k tomuto odsouzení nelze přihlížet a obžalovaný byl postihován za zcela odlišnou trestnou činnost (ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku). Na straně druhé obžalovanému přitěžuje výše způsobené škody, která přesahuje hranici značné škody více než trojnásobně, nadto i při zohlednění novelizovaného znění trestního zákoníku tuto hranici (nově vymezenou částkou 1 000 000 Kč) výrazně přesahuje. Právě výše způsobené škody a doba páčání trestné činnosti jsou pak okolnosti, které zvyšují společenskou škodlivost jeho jednání. Nicméně soud je pevně přesvědčen, že pro nápravu obžalovaného plně postačí působení výchovného trestu. Jakkoli se totiž obžalovaný dopustil zločinu, je zřejmé, že jeho jednání bylo ojedinělým excesem z jeho dosud řádného života, byť okolnosti spáchání trestného činu rozhodně jako polehčující okolnost hodnotit nelze. Tíživou osobní situací v době spáchání trestného činu soud jako polehčující okolnost nevnímá, byť si je vědom, že obžalovaný byl v té době v nezávaděníhodné situaci, nicméně volba jejího řešení je zcela nepřipustná a nelze ji nikterak zohlednit do úvah o ukládaném trestu.

22. S ohledem na závažnost projednávaného skutku však z palety výchovných trestů připadá v úvahu pouze jediný, a to trest odnětí svobody s podmíněným odkladem jeho výkonu. Jiný výchovný trest totiž s ohledem na to, že soud jej ukládá za zločin a s ohledem na zákonnou úpravu podmínek uložení jiných alternativních trestů uložit nelze. Soud si sice uvědomuje, že s ohledem na zjištěný motiv jednání pachatele by bylo možno uvažovat o uložení trestu peněžitého, avšak s ohledem na výši způsobené škody a skutečnost, že i při splátkách přesahujících běžně dosahovaný průměrný příjem bude obžalovaný trest splácet po dobu takřka tří let, pokládá soud takový trest za zcela nevhodný. Jednak proto, že by obžalovaného zasáhl zcela nepřiměřeně, ve spojitosti s povinností uhradit způsobenou škodu by znamenal prakticky ekonomickou likvidaci obžalovaného. Z tohoto důvodu zvolil soud tedy trest odnětí svobody s podmíněným odkladem jeho výkonu jako zcela adekvátní a nejvhodnější reakci na chování obžalovaného. K výměře trestu zbývá dodat, že je v ní zohledněna nejen závažnost způsobeného následku, či závažnost samotného jednání vyvěrající z doby jeho páčání, ale také osoba obžalovaného a jeho přístup k otázce náhrady škody a následkům jeho jednání obecně. Právě proto soud ukládal trest ve výměře 26 měsíců, tedy na samé spodní hranici. V délce zkušební doby se pak projevovalo to, že nezbytné sledovat chování obžalovaného po delší dobu a současně

mu poskytnout dostatečný prostor pro to, aby maximální očekávatelnou úhradou škody prokázal, že si je vědom všech následků svého jednání, přebírá za ně plnou odpovědnost a do budoucna se takovému jednání vyvaruje. Právě náhrada škody jako jeden ze stěžejních prvků jeho nápravy se pak projevila v uložené přiměřené povinnosti.

23. Ve vztahu k obžalované právnické osobě soud k uloženému trestu uvádí následující. Obžalované polehčuje její dosavadní trestní bezúhonnost a skutečnost, že nyní aktivně vykonává ekonomickou činnost spočívající v opravách a údržbě elektráren jako zdrojů obnovitelné energie. Z palety trestů dle § 15 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob soud zvolil trest zákazu přijímání dotací a subvencí podle § 22 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob. Tento trest je s ohledem na podstatu trestné činnosti obžalované zcela přiléhavý a po soudem vymezenou dobu tří let jí zabrání v opakování trestné činnosti. Zároveň však není trestem příliš přísným, který by jí výrazně omezil v jejím ekonomickém životě, či ohrozil realizaci předmětu podnikání. Ve výměře trestu se pak projevila nejen doba, po kterou byla trestná činnost páčána a výše způsobené škody, ale také praktické kroky k nápravě závadového následku, který svým jednáním způsobila.

V. Náhrada škody

24. K trestnímu řízení se řádně a včas se svým nárokem na náhradu škody ve výši 1 471 920 Kč připojila poškozená společnost OTE a.s.

25. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu, odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3 trestního řádu), nestanoví-li tento zákon jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno.

26. V trestním řízení byla prokázána nejen vina obou obžalovaných, ale i vznik škody. Ostatně ve vztahu k přečinu dotačního podvodu, kterým byli obžalovaní uznáni vinnými, je způsobení škody jedním ze znaků skutkové podstaty. Nepochybná je tak i příčinná souvislost mezi vznikem škody a jednáním obžalovaných. K výši škody pak soud uvádí, že tato je rovna hodnotě neoprávněně vylákaného zeleného bonusu, jak je prokazována nejen výpisem z účtu obžalované společnosti, ale listinami předloženými poškozenou. Soud tak přiznal poškozené společnosti nárok na náhradu škody ve výši jí uplatněného nároku, neboť ten byl jako oprávněný v průběhu trestního řízení prokázán.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání do osmi dnů od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká,
- c) poškozená, který uplatnila nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozená, který uplatnila nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve třech vyhotoveních

Tábor 28. července 2020

Mgr. Veronika Novotná
předsedkyně senátu

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře dne 10. 12. 2020 ve veřejném zasedání projednal odvolání, které podala obžalovaná

HYDROSERVIS-UNION a.s., IČ 28157508, se sídlem Šimanov 92, 378 02 Stráž nad Nežárkou, okres Jindřichův Hradec,

proti rozsudku Okresního soudu v Táboře ze dne 28. 7. 2020 č. j. 1 T 24/2020-681, a rozhodl o něm

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání obžalované zamítá.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Táboře ze dne 28. 7. 2020 č. j. 1 T 24/2020-681 byl obžalovaný Viktor Korbel, narozený 28. 4. 1989, uznán vinným zločinem dotační podvod podle § 212 odst. 1, 5 písm. c) trestního zákoníku a obžalovaná HYDROSERVIS-UNION a.s. zločinem dotační podvod podle § 212 odst. 1, 5 písm. c) trestního zákoníku za užití § 7 zákona č. 480/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen: „TOPO“). Obžalovaný Viktor Korbel byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 26 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v délce 4 let a byla mu podle § 82 odst. 2 trestního zákoníku uložena přiměřená povinnost v průběhu zkušební doby podle svých sil uhradit škodu trestným činem způsobenou. Obžalovaná HYDROSERVIS-UNION a.s. byla odsouzena podle § 22 odst. 1, 2 TOPO k trestu zákazu přijímání dotací a subvencí v délce 40 měsíců. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla oběma obžalovaným uložena povinnost společně a nerozdílně nahradit poškozené OTE, a.s., IČ 26463318, škodu ve výši 1 417 920 Kč.
2. Proti tomuto rozsudku podala svým opatrovníkem obžalovaná HYDROSERVIS-UNION a.s. odvolání směřované proti výroku o vině i trestu. Uvedla v něm, že v době páchání trestné činnosti obžalovaná (pozn.: tehdy pod obchodní firmou HYDROSERVIS-UNION pro s.r.o.) byla obchodní společností jednočlennou, neboť jediným jejím statutárním orgánem (jednatelem) a jediným majitelem (společníkem) byl spoluobžalovaný Viktor Korbel. Z ustanovení § 163 a 164 odst. 1 občanského zákoníku a § 44 odst. 5 a § 47 zákona o obchodních společnostech, které jsou v odvolání citovány, a ze skutečnosti, že se jednalo o společnost jednočlennou, vyplývá, že lze zcela vyloučit, že by se obžalovaná mohla bez spoluobžalovaného Viktora Korbela dopustit jakéhokoli právního či protiprávního jednání. Není proto možno souhlasit s obžalobou i s napadeným rozsudkem, dle nichž se měl žalovaných skutků každý z obžalovaných dopustit samostatně. I pokud by se připustilo, že by jednočlenná společnost mohla učinit žalované jednání, musela by se uplatnit fikce, že za takové situace učinila nesporně všechny právně možné kroky, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu svému jednatelem a společníkovi zabránila. Z výpovědi spoluobžalovaného Viktora Korbela vyplývá, že jeho jednání nebylo vedeno ve prospěch obžalované obchodní společnosti. Za této situace je možno mít za to, že se obžalovaná stala nástrojem nepřímého pachatele ve smyslu § 22 odst. 2 trestního

Shodu s prvopisem potvrzuje Radka Neuwirthová.

zákoníku. Následně je v odvolání citováno usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 420/2017, které se zabývá zneužitím obchodní společnosti ke spáchání trestné činnosti fyzickou osobou jako nepřímým pachatelem. Dále je zmíněn rozsudek Okresního soudu v Táboře č. j. 3 T 33/2017-817, který byl revidován Krajským soudem v Českých Budějovicích - pobočka v Táboře pod sp. zn. 14 To 228/2017 a v němž byla řešena velmi podobná situace, avšak žádný z orgánů činných v trestním řízení se potenciální vinou obchodní společnosti nezabýval. V této souvislosti se odvolatel domnívá, že by i na trestní právo měla dopadat právní zásada zakotvená v § 13 občanského zákoníku, který je v odvolání rovněž citován. Citováno je poté i usnesení Nejvyššího soudu č. j. 8 Tdo 654/2014-20, které pojednává o principu ultima ratio ve vztahu k prostředkům trestního práva. Opatrovník obžalované pak vyjadřuje přesvědčení, že v dané situaci existují jiné právní prostředky a jsou dokonce efektivnější než prostředky práva trestního. Dle jeho názoru byla hlavním důvodem podání obžaloby na obžalovanou možnost uložit jí povinnost k náhradě škody v adhezním řízení. Závěrem opatrovník obžalované navrhl, aby odvolací soud obžalovanou zprostil obžaloby.

3. Ve veřejném zasedání před odvolacím soudem opatrovník obžalované nad rámec argumentů uvedených v citovaném odvolání vyjádřil přesvědčení, že trestní právo by mělo postihovat pouze osoby, které mají možnost jakkoli ovlivnit průběh protiprávního jednání nebo jeho výsledek. Obžalovaná jako jednočlenná obchodní společnost však tuto možnost neměla, nemohla nikterak zabránit svému jedinému jednateli a společníkovi v tom, aby konal.
4. Státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích, pobočka v Táboře k podanému odvolání uvedla, že je založeno na argumentaci, která byla užita již před soudem prvního stupně. Tento se s ní náležitě vypořádal v odstavci 18 napadeného rozsudku. Dodala, že podstata zavinění v pravém slova smyslu není použita v TOPO, je založena na principu přičitatelnosti, přičemž výčet subjektů, jichž se dotýkají příslušné podmínky, je specifikován v § 8 TOPO. Ačkoli byla obžalovaná jednočlennou společností s ručením omezením, byla nepochybně vybavena právní subjektivitou nezávislou na vlastníku či na statutárních orgánech. Oba obžalované subjekty v daném případě mají oddělenou právní subjektivitu, proto se domnívá, že nalézací soud rozhodl správně, pokud se týká skutkových i právních zjištění. Státní zástupkyně dále vyjádřila souhlas s uloženým trestem a závěrem navrhla, aby odvolání obžalované bylo zamítnuto podle § 256 trestního řádu.
5. Krajský soud z titulu podaného odvolání podle § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal napadený rozsudek ve výrocích, které byly napadeny odvoláním, tedy ve výrocích týkajících se obžalované HYDROSERVIS-UNION a.s., a přezkumu podrobil i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo.
6. V dosavadním procesním postupu orgánů činných v trestním řízení nebylo shledáno žádné pochybení. Bylo plně respektováno právo obžalovaných na obhajobu. Obžalovanému Viktoru Korbelovi byl ustanoven obhájce, neboť u něho byl dán důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 trestního řádu, obžalované HYDROSERVIS-UNION a.s. byl podle § 34 odst. 5 TOPO ustanoven opatrovník, jehož prostřednictvím měla obžalovaná v průběhu trestního řízení možnost plně využít svých procesních práv. Obžalovaná právnická osoba i její opatrovník byli k nařízenému hlavnímu líčení řádně a včas předvoláni, opatrovník se jej osobně zúčastnil a obžalovaná tudíž měla možnost se vyjádřit ke všem skutečnostem, které jí byly kladeny za vinu, a k důkazům o nich. Po vyhlášení napadeného rozsudku byl opatrovník obžalované poučen o právu podat opravný prostředek, toto poučení bylo součástí i písemného vyhotovení napadeného rozhodnutí, které bylo obžalované i jejímu opatrovníku řádně doručeno. Nebyly tedy zjištěny žádné vady, které by vedly k nutnosti zrušit napadený rozsudek podle ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu.
7. Krajský soud dále konstatuje, že napadený rozsudek má všechny formální náležitosti vyžadované v § 120 a násl. trestního řádu a z hlediska přezkumu rozhodnutí je podstatné, že jeho odůvodnění

má všechny náležitosti vypočtené v § 125 odst. 1 trestního řádu. Soud již na počátku odůvodnění označil všechny podstatné důkazy, z nichž byl zjišťován skutkový stav, odkazem na výrokovou část rozhodnutí vyložil, jaký skutkový stav považuje za prokázaný. Při konstatování obsahu stěžejních důkazů soud současně vysvětlil, jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů. Soud se rovněž dostatečně věnoval právním úvahám, jimiž se řídil při posuzování prokázaných skutečností podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu. V rámci těchto úvah se věnoval i argumentaci opatrovníka právnické osoby, kterou byla zpochybňována její trestní odpovědnost a která je svou podstatou shodná s odvolací námitkou obžalované právnické osoby uvedenou v podaném odvolání. Soud prvního stupně se dále podrobně věnoval odůvodnění uložených trestů a rovněž výroku o náhradě škody.

8. Po přezkumu věcné stránky napadeného rozhodnutí i obsahu předloženého spisu krajský soud dospívá k závěru, že okresní soud ve věci provedl dokazování, které je možno považovat za úplné, dostačující ke zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro jeho rozhodnutí. Splnil tak svou povinnost, kterou mu ukládá ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu. Provedené důkazy následně zhodnotil v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 trestního řádu podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. Krajský soud dodává, že z obsahu důkazů provedených ve věci nevyplývá, že by bylo možno dokazování doplnit o případný nový důkaz, který by měl vliv na učiněné skutkové závěry a z nich vyplývající závěry právní.
9. Z obsahu podaného odvolání vyplývá, že jím nejsou napadány skutkové závěry, které, jak výše naznačeno, krajský soud považuje za správné a úplné. Odvolací námitka směřuje proti právním závěrům soudu prvního stupně, konkrétně proti závěru, že je dána trestní odpovědnost právnické osoby za stíhaný skutek, tedy že protiprávní čin lze obžalované přičítat. Soud dospěl k závěru, že jednání spoluobžalovaného Viktora Korbela, který v rozhodnou dobu byl jediným statutárním orgánem obžalované právnické osoby, lze obžalované plně přičítat podle § 8 TOPO. Tento svůj závěr soud blíže vysvětluje v odstavci 18. odůvodnění napadeného rozsudku, v němž uvedené zákonné ustanovení částečně cituje. Na toto odůvodnění lze v podrobnostech odkázat a je možno říci, že znění zákona je v tomto směru zcela jednoznačné. Podle § 8 odst. 1 písm. a) TOPO je trestným činem spáchaným právnickou osobou protiprávní čin spáchaný v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, anebo jiná osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat, jestliže jí ho lze přičítat podle odst. 2. Podle § 8 odst. 2 písm. a) TOPO lze právnické osobě přičítat spáchání trestného činu uvedeného v § 7 TOPO, jestliže byl spáchán jednáním orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v odst. 1 písm. a) až c). Nyní citované ustanovení § 8 odst. 2 písm. a) TOPO tedy odkazuje mimo jiné na jednání statutárního orgánu právnické osoby, kterým v době páchaní trestné činnosti byl jako jediný jednatel společnosti s ručením omezeným spoluobžalovaný Viktor Korbel.
10. Nepochybně byla splněna i další podmínka trestní odpovědnosti právnické osoby uvedená v § 8 odst. 1 TOPO, již je spáchání protiprávního činu v zájmu právnické osoby nebo v rámci její činnosti. Předmětem podnikání obžalované právnické osoby v rozhodné době byla mimo jiné výroba elektřiny, přičemž podstatou skutku bylo neoprávněné uplatňování a čerpání bonusu za elektřinu vyrobenou pomocí obnovitelných zdrojů energie. Dále z listinných důkazů i z výpovědi o Viktora Korbela vyplývá, že neoprávněně vyplácená podpora byla použita k úhradě závazků obžalované. Nelze tedy říci, že by obžalovaná právnická osoba byla zneužita ke spáchání trestného činu, nejednalo se v žádném případě o jednání stojící zcela mimo rámec její podnikatelské aktivity. Zájem obžalované právnické osoby i spoluobžalovaného Viktora Korbela se zcela nepochybně prolínal. Opatrovníkem citovaná judikatura (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2017 sp. zn. 8 Tdo 420/2017) tedy není pro danou trestní věc přílehlavá. Krajský soud proto považuje závěr okresního soudu o trestní odpovědnosti obžalované právnické osoby

HYDROSERVIS-UNION a.s. za zločin dotační podvod podle § 212 odst. 1, 5 písm. c) trestního zákoníku za užití § 7 TOPO za zcela správný.

11. Krajský soud neshledal žádné pochybení ani ve výroku o trestu, který byl obžalované právnické osobě uložen. Zvolený druh trestu bylo možno uložit podle ustanovení § 15 odst. 1 TOPO a § 22 TOPO. S ohledem na hierarchii trestu, které jsou uvedeny v § 15 odst. 1 TOPO nelze uložený trest považovat za nepřiměřený, pokud se týká jeho druhu a ostatně i výměry, která byla v rámci rozpětí od 1 roku do 20 let stanovena stále ještě velmi blízko spodní hranice.
12. Vzhledem k tomu, že v dané věci byla shledána vina obou obžalovaných, nelze mít námitky ani vůči výroku, jímž byla podle § 228 odst. 1 trestního řádu uložena povinnost společně a nerozdílně nahradit způsobenou škodu poškozené OTE, a.s.
13. Krajský soud z výše uvedených důvodů považuje odvolání obžalované právnické osoby za nedůvodné, proto je postupem podle § 256 trestního řádu zamítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou měsíců od jeho doručení dovolání k Nejvyššímu soudu v Brně prostřednictvím soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni (§ 265c tr.ř., § 265e odst. 1 tr.ř.), a to ve trojím vyhotovení.

Dovolání mohou podat:

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 tr.ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr.ř.).

Tábor 10. 12. 2020

Mgr. Zdeněk Pořízek v. r.
předseda senátu

Radka

Neuwirthová

Digitálně podepsal Radka
Neuwirthová
Datum: 2020.12.30
12:23:54 +01'00'

Shodu s prvopisem potvrzuje Radka Neuwirthová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 10.12.2020. Připojení doložky provedla Petra Čabáková dne 27.01.2021.